

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **M. D.**, zast. Mgr. et. Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2018, č. j. OAM-265/ZA-ZA11-P15-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2019, č. j. 1 Az 26/2018 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 23. 4. 2018, č. j. OAM-265/ZA-ZA11-P15-2017, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl nyní napadeným rozsudkem ze dne 16. 4. 2019. Městský soud dospěl k závěru, že obavy z pronásledování jeho bývalými obchodními kolegy jakožto soukromými osobami nejsou azylově relevantní a nebylo prokázáno, že by tyto obavy měly své opodstatnění i po čtrnácti letech od opuštění země původu. Soukromý a rodinný život tady žalobce zakládal za situace nelegálního pobytu a blíže ho nespecifikoval. Není na místě ani uvažovat o udělení humanitárního azylu. Městský soud se nezabýval novými tvrzeními, která stěžovatel uvedl na ústním jednání, a neprovedl navrhované důkazy pro jejich opožděnost a rovněž nevěrohodnost.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] V ní uvedl, že nebyla dostatečně posouzena otázka osobního zájmu představitelů režimu, kteří mu vyhrožovali a chtěli, aby místo nich nastoupil do vazby. Ačkoli od počátku řízení tvrdil, že mu hrozí pronásledování ze strany osoby zastávající nejvýznamnější politickou funkci v zemi,

chybí v celém řízení úvaha, do jaké míry může být obava z pronásledování takovou osobou ztotožněna s obavou z pronásledování ze strany státu.

[5] V napadeném rozhodnutí je argumentováno dlouhým časovým obdobím, které uplynulo od doby, kdy stěžovatel odcestoval ze země původu. Přitom naopak čas způsobil, že nebezpečí, které existuje vůči jeho osobě, se čím dál víc stupňuje, neboť osoby, se kterými se dostal do konfliktu, získaly mnohem větší moc. Stejně tak i bagatelizování významu zkušeností jeho přátel není na místě, když, jak po celou dobu uváděl, jejich potíže byly způsobeny právě tím, že se dostaly do konfliktu se stejnou osobou jako on.

[6] Je pravdou, že souvislost s případem paní K. K. uvedl až na ústním jednání, na druhou stranu však označil jako původce pronásledování stejné osoby a oba azylové příběhy do sebe místně i časově zapadají. Neprovedení výslechu paní K. K., který na jednání u městského soudu navrhoval a který nebyl proveden přesto, že mohl prokázat zcela zásadní skutečnosti dokládající oprávněnost jeho nároku na mezinárodní ochranu, je však z tohoto pohledu pochybením soudu zakládajícím jeho nepřezkoumatelnost a tedy nezákonnost.

[7] Žalovaný ani městský soud nezohlednili jeho dlouholetý pobyt na území České republiky a to, že je zde již integrován.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu, poukázal na to, že stěžovatel neuvedl žádné azylově relevantní důvody a problémy se soukromými osobami, které mu hrozily, může řešit soudní cestou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, NSS se zabýval v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] NSS neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku. Městský soud se pečlivě zabýval žalobními námitkami a zohlednil při tom všechny rozhodné skutečnosti. Jedná se o srozumitelné

pokračování

rozhodnutí opřené o odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Zároveň rozsudek nečiní nepřezkoumatelným, že se městský soud v řízení nezabýval nově uplatněnými azylovými tvrzeními a navrhovanými důkazy, které stěžovatel uplatnil až při ústním jednání. Možnosti k prolomení koncentrace řízení jsou omezené a stěžovateli nic nebránilo, aby své argumenty předložil již dříve. Jeho azylová tvrzení byla v rámci správního řízení i v žalobě stručná, ale byla založena na jiných obavách, než bylo následně prezentováno na ústním jednání. Městský soud proto nepochybil, pokud tato nově uplatněná tvrzení a důkazy neprovedl pro jejich nevěrohodnost a opožděnost.

[12] Nejvyšší správní soud nezákonné hodnocení věci neshledal. Stěžovatel neuvedl během celého správního řízení žádné azylově relevantní důvody. Nejsou-li v průběhu řízení tvrzeny relevantní skutečnosti, není povinností správního orgánu je dokazovat (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, či usnesení NSS ze dne 1. 3. 2017, č. j. 9 Azs 338/2016 - 25).

[13] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 7. 4. 2017 uvedl, že důvodem opuštění země původu v roce 2003 byla neshoda s člověkem, se kterým začal podnikat. Tento člověk je nyní členem ukrajinské vlády, a jelikož byli konkurenti, začal mu vyhrožovat. Podnikal tehdy s obilím, zeleninou, vínem a oblečením. Uvedl rovněž, že je podpraporčík po základní vojenské službě a že se obává povolání do armády. V roce 2004 však v první žádosti o mezinárodní ochranu tvrdil, že důvodem odchodu ze země je strach ze sekty „Bratři padlého anděla“ z oděské oblasti. NSS souhlasí s názorem městského soudu, že úplně nová tvrzení, která stěžovatel uvedl při ústním jednání a podle kterých jej nynější předseda vlády nutil, aby za finanční obnos nastoupil do vazby za jiného, jsou nevěrohodná. Soud ostatně nemá povinnost provést jakýkoliv důkaz, který mu účastníci navrhnou. Je však vždy povinen zdůvodnit, proč nepovažuje za nutné navrhovaný důkaz provést, čemuž městský soud dostal. Důvody, jimiž stěžovatel odůvodňoval svou žádost o udělení mezinárodní ochrany, se NSS již ve své judikatuře zabýval.

[14] Stěžovatel ve správním řízení uvedl, že v případě návratu na Ukrajinu by byl povolán do armády. Problematikou služby v armádě se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, např. v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a dospěl k závěru, že samotné odmítání této služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní.

[15] NSS rovněž dospěl k závěru, že stěžovatelovy problémy pramení z neshod se soukromými osobami, ať už z náboženské sekty, při podnikání či z jiné oblasti. Tyto problémy se soukromými osobami nejsou samy o sobě relevantním azylovým důvodem. Ve stěžovatelově případě zcela chybí kauzální vztah k některému z azylově relevantních důvodů pronásledování, který je nezbytnou podmínkou pro shledání odůvodněných obav z pronásledování a udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu (viz např. rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2009, č. j. 2 Azs 13/2009 - 60).

[16] Co se týká soukromého života stěžovatele, jeho námitka byla formulována pouze obecně, a ani zde proto NSS neshledal důvod k jejímu věcnému projednání. Pouhá skutečnost, že stěžovatel v ČR pobývá již od roku 2003 a je zde již integrován, není sama o sobě azylově relevantním důvodem. Nejvyšší správní soud se dříve opakovaně vyjádřil k výjimečným okolnostem, za nichž by bylo možné shledat, že již pouhé vycestování cizince z území by mohlo porušit jeho právo na ochranu soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, a naplnit tak podmínky § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu

(viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, či ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55). Takové výjimečné okolnosti stěžovatel netvrdil.

[17] Ustálená a jednotná judikatura NSS tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a NSS neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

IV. Náklady řízení

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu